

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР
«ІНСТИТУТ ВІНОГРАДАРСТВА І ВІНОРОБСТВА ІМЕНІ В.Є. ТАЇРОВА»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ННЦ «ІВіВ
ім. В.Є. Таїрова»

І.А. Ковальова

2022 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЮ ДИСКРИМІНАЦІЇ,
БУЛІНГУ, ГЕНДЕРНО-ОБУМОВЛЕНОМУ НАСИЛЬСТВУ
В НАЦІОНАЛЬНОМУ НАУКОВОМУ ЦЕНТРІ
«ІНСТИТУТ ВІНОГРАДАРСТВА І ВІНОРОБСТВА ІМЕНІ
В.Є. ТАЇРОВА» НААН**

УХВАЛЕНО

Вчена рада ННЦ «ІВіВ ім. В.Є. Таїрова»

Протокол № 2 від 10 серпня 2022 р.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Положення про порядок запобігання та протидії дискримінації, булінгу, гендерно-обумовленому насильству в Національному науковому центрі «Інститут виноградарства і виноробства імені В.Є. Таїрова»(далі – Положення) розроблено відповідно до Конституції України, законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» та чинних міжнародних нормативно-правових актів, які ратифіковані Україною у визначеному законодавством порядку, або згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, зокрема, Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, Конвенції ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок, а також відповідно до Статуту Національного наукового центру «Інститут виноградарства і виноробства імені В.Є. Таїрова» (далі – Інститут), Положення про запобігання та вирішення конфліктних ситуацій, та цим Положенням.

У цьому Положенні наведені нижче терміни вживаються у таких значеннях:

заява (скарга) – це непідтвержене повідомлення про випадок, що ґрунтується на твердженні особи про те, що щодо нього/неї була порушена політика рівності або він/вона стала жертвою булінгу, дискримінації, гендерно-обумовленого насильства або сексуального домагання;

заявник (скаржник) – це особа, яка заявляє, що його/її дискримінували, піддавали булінгу, утискали або застосовували гендерно-обумовлене насильство або сексуальне домагання. Заявником може виступати як одна особа, так і група осіб;

відповідач — це особа, який/яка ймовірно (за словами заявника) є відповідальною за дискримінацію, булінг, гендерно-обумовлене насильство чи сексуальне домагання. Відповідачем може виступати як одна особа, так і група осіб;

дискримінація – це ситуація, за якої особа та/або група осіб за їхніми ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства, сімейного та майнового стану, місця проживання, мовними або іншими ознаками, які були, є та можуть бути дійсними чи припущеними, зазнає обмеження у визнанні, реалізації або користуванні правами і свободами в будь-якій формі як член Інститутської спільноти в Інститутському просторі за винятком випадків, коли таке обмеження має правомірну, об'єктивно

обґрунтовану мету, способи досягнення якої є належними та необхідними. Дискримінація може бути пряма та непряма;

булінг (цькування) – це діяння учасників Інститутської спільноти, що здійснюються в Інститутському просторі та полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, залякуванні, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого;

гендерно-обумовлене насильство (насильство за ознакою статі) — це спрямовані проти учасників Інститутської спільноти в Інститутському просторі діяння, які стосуються приналежності до статі або пов'язані із поширеними в суспільстві звичаями, традиціями (стереотипними уявленнями про соціальні функції (становище, обов'язки тощо) жінок і чоловіків), або діяння, що стосуються переважно осіб певної статі чи зачіпають їх непропорційно, і завдають фізичної, сексуальної, психологічної, економічної шкоди чи страждань, включно з погрозами таких дій;

сексуальні домагання – це дії сексуального характеру, виражені словесно (погрози, залякування, непристойні зауваження) або фізично (доторкання, поплескування), що принижують чи ображають членів Інститутської спільноти, які перебувають у відносинах трудового, службового, матеріального чи іншого підпорядкування;

сексизм – це будь-який акт, жест, візуальний прояв, вимовлені або написані слова, дія чи поведінка, які базуються на думці про те, що особа або група осіб Інститутської спільноти є гіршими від інших через свою стать;

переслідування (сталкінг) – це повторювані спроби спостереження за особою, слідування за ним/нею та/або цькування конкретної особи – члена Інститутської спільноти, - яке змушує її боятися за власну безпеку, безпеку інших людей або зазнавати емоційних переживань, страждань;

утиск – це небажана для особи та/або групи осіб Інститутської спільноти поведінка, метою або наслідком якої є приниження людської гідності за певними ознаками або створення щодо такої особи чи групи осіб напруженої, ворожої, образливої або зневажливої атмосфери.

Інститутський простір – це територія усіх структурних підрозділів Інституту та поза нею, де особа діє як член Інститутської спільноти;

Інститутська спільнота – це всі категорії співробітників та здобувачі освіти Інституту.

Це Положення поширюється на всю Інститутську спільноту.

Інститутська спільнота засуджує будь-які форми дискримінації, булінгу, гендерно-обумовленого насильства, зокрема сексизм і сексуальні домагання, та зобов'язується сприяти протидії цим явищам.

Політика запобігання та протидії дискримінації, булінгу, гендерно-обумовленому насильству ґрунтується на таких морально-правових засадах:

Поваги до честі та гідності кожного члена Інститутської спільноти.

Забезпечення рівних можливостей осіб та/або груп осіб Інститутської спільноти.

Забезпечення рівної участі жінок і чоловіків у прийнятті суспільно важливих рішень в Інститутському просторі.

Профілактики запобігання та протидії дискримінації, булінгу, гендерно-обумовленому насильству та сексуальним домаганням.

Здійсненні професійної, навчальної, наукової діяльності на засадах гендерної рівності.

Захисту прав членів Інститутської спільноти від дій та інформації, спрямованої на дискримінацію, булінг, гендерно-обумовлене насильство чи сексуальні домагання.

Систематичного моніторингу щодо проявів дискримінації, булінгу, гендерно-обумовленого насильства чи сексуальних домагань.

Справедливого, неупередженого та своєчасного розгляду заяв про випадки дискримінації, булінгу, гендерно-обумовленого насильства чи сексуального насильства та відповідного реагування на такі випадки в разі їх підтвердження.

Порядок реагування на випадки дискримінації, булінгу, гендерно-обумовленого насильства та сексуальних домагань.

Випадки дискримінації, булінгу, гендерно-обумовленого насильства та сексуальних домагань розглядають керівники структурних підрозділів та адміністрація Інституту, а також голова ППО.

Діяльність вищезазначених структур ґрунтується на засадах поваги до приватного життя та захисту персональних даних.

Керівництво Інституту та голова ППО можуть співпрацювати з іншими структурними підрозділами Інституту, а також з Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, Освітнім омбудсменом або іншими органами державної влади чи громадськими організаціями.

ПОРЯДОК ЗВЕРНЕННЯ ТА РОЗГЛЯДУ ЗАЯВ ПРО ВИПАДКИ ДИСКРИМІНАЦІЇ, БУЛІНГУ, ГЕНДЕРНО-ОБУМОВЛЕНОГО НАСИЛЬСТВА ТА СЕКСУАЛЬНИХ ДОМАГАНЬ.

Обидві сторони конфлікту повинні намагатися припинити його шляхом переговорів. Якщо особа, яка здійснює відповідні протиправні дії добровільно не припиняє їх або заявник не бажає проводити переговори з відповідачем,

він/вона може звернутися до керівника відповідного підрозділу із заявою (скаргою). У разі неможливості такого звернення відповідна заява (скарга) подається на ім'я директора або його заступників.

Директор може доручити розгляд конфліктної ситуації Тимчасовій комісії Вченої ради Інституту з питань етики (яка створюється за потреби, та включає юриста установи).

Строк розгляду заяви (скарги) становить 30 днів з моменту її отримання і може бути продовжений не більше як на 30 днів.

З метою розгляду заяви (скарги) та вирішення справи Тимчасова комісія Вченої ради з питань етики проводить зустрічі із заявником, відповідачем, свідками та іншими особами, які можуть надати інформацію по справі. У разі необхідності надання додаткової інформації можуть залучатися інші члени Інститутської спільноти.

Члени Тимчасової комісії Вченої ради Інституту з питань етики та інші особи, залучені до розгляду справи, зобов'язані дотримуватися конфіденційності щодо обставин справи та осіб, які повідомляють або яких звинувачують у дискримінації, булінгу, гендерно-обумовленому насильстві, сексуальних домаганнях. Порухення цих вимог створює підстави для притягнення винних осіб до відповідальності.

Анонімні звернення не розглядаються.

Висновки Тимчасової комісії Вченої ради з питань етики мають рекомендаційний характер і беруться до уваги керівництвом Інституту чи структурного підрозділу при вирішенні конфліктної ситуації.